

Så hanterar du ditt avfall från mulltoalett samt förbränningstoalett

I fritidshus väljer fastighetsägare ibland att installera en förbränningstoalett eller torr toalettlösning (t ex urinseparerande toalett, mulltoalett, multrum eller utedass) istället för en vattentoalett. För att hanteringen inte ska innebära en olägenhet för människors hälsa och/eller miljön är det viktigt att avfallet hanteras på rätt sätt. I det här faktabladet hittar du råd om hur du ska hantera urin, latrin eller aska från din toalett.

Olika typer av torra toaletter

Utedass – Där samlas toalettpapper, urin och fekalier (latrin) upp i latrintunnor under toalettstolen. Dessa kan hämtas av Nyköpings kommun.

Multrum - I multrummet samlas avfallet i en stor behållare under toalettstolen där det bryts ned biologiskt. Utrymmet eller behållaren ska vara uppvärmt eller isolerat så att förmultningsprocessen är igång året runt.

Mulltoalett - En mulltoalett har sin behållare i direkt anslutning till toalettstolen. Urin och fekalier (latrin) blandas i behållaren och för att öka förmultningsprocessen rörs avfallet runt, mekaniskt eller manuellt.

Urinsorterande toalett - En urinsorterande toalett separerar urin och fekalier i toalettstolen. Fekalier och papper faller ned i ett uppsamlingskärl. Urinen kan samlas upp i en tank. Avledning av urin direkt till marken eller till enkelt sandfilter godtas inte.

Förbränningstoalett - I en förbränningstoalett förbränns all urin, fekalier och toalettpapper och kvar blir en liten mängd aska.

Hantering och kompostering av latrin

Det viktigaste är att kompostering sker på ett hygieniskt sätt utan risker för människors hälsa och/eller miljön. Kompostering av latrin från torrtoaletter kan accepteras i gles bebyggelse, förutsatt att riskerna för vattenföroreningar och lukt, liksom rått- och flugförekomst beaktas. Om du vill ha eget omhändertagande av latrinet krävs tillstånd från Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, Nyköpings kommun.

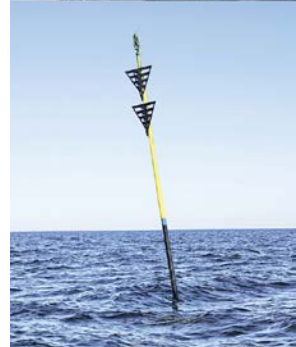
Om ni inte vill eller kan kompostera latrinet själva kan latrin hämtas av Nyköpings kommun. Kontakta Tekniska Divisionens kommunservice på tel: 0155-24 88 00 för att veta när latrinturerna går och kostnader för detta.

Kompostera minst 6 månader – varmkompostering

Latrin ska komposteras i minst 6 månader. Under komposteringen får inte nytt latrin tillföras. Under komposteringsperioden måste komposten uppnå en temperatur på minst 50 °C för att hygieniseras. Efterkompostera gärna ytterligare 6 månader innan komposten används som jordförbättringsmedel.

Långtidslagring

Om inte komposten uppnår en temperatur på minst 50 °C under komposteringsperioden är processen att betrakta som långtidslagring. Då måste latrin lagras i minst två år för att materialet ska vara tillräckligt hygieniserat för att kunna användas.

Miljöenheten
Nyköpings kommun
611 83 Nyköping
tfn 0155-24 89 20
www.nykoping.se

Faktablad Nyköpings kommun

Hur man komposterar

Det är viktigt att kompostmassan har tillgång till syre för att nedbrytningen ska fungera. Sätt till tillräckligt med strö, torv, sågspån eller liknande så att all fuktighet sugs upp. Även torrt gräs eller torra löv kan blandas i.

Att bygga en latrinkompost

För att förhindra avrinning eller markinfiltration ska komposten utformas i form av två behållare med täta sidor och tät botten. Den ska också förses med ett väl ventilerat och regnskyddande lock, beklätt med takpapp, plåt eller dylikt. Anläggningen ska vara placerad ovan mark.

Beroende på vilken komposteringsmetod du använder ska behållarna vara dimensionerade för vardera minst 6 månaders alternativt två års latrinproduktion inklusive inblandningsmaterial. På marknaden finns färdiga behållare som kan användas om du inte vill bygga egna.

Urintank

För att kvävet i urinen inte ska avgå i gasform som ammoniak och för att förhindra störande lukt ska urinen samlas upp i en sluten och lufttät tank. Urintanken ska vara av varaktigt vattentätt material och förses med överfyllnadsskydd. Lagringsvolymen ska anpassas så att spridning kan ske under vår och försommar. Den ska också placeras frostfritt och svalt, gärna nedgrävd.

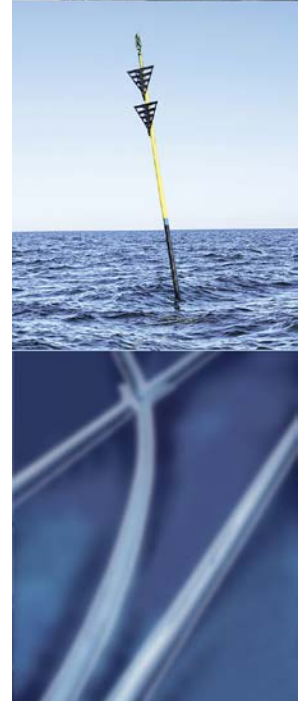
Mängden urin per person beräknas vara 0,5 m³ per år eller 1-1,5 liter per person och dygn. Urintanken ska dimensioneras för minst fem personer. För fritidshus ska tanken dimensioneras efter vistelsetid. Vid mindre mängder kan urinen även samlas upp i plastdunk eller ejektortank. Om inte en urinbehållare är tillräckligt kan två eller flera mindre installeras för att uppnå tillräcklig volym.

Spridning av urin och latrin

Eget omhändertagande av urin/latrin på egen fastighet kan efter prövning av Miljönämnden tillåtas under förutsättning att vissa kriterier uppfylls. För spridning av urin krävs att det ska finnas lämplig mark och växtlighet. Till exempel jordbruksmark, blommor, gräsmattor eller buskar. Komposterat latrin får spridas på minst 10 m² beväxt yta per person. För gödsling av livsmedel som är i kontakt med jorden och konsumeras råa rekommenderas minst 2 växtsäsonger mellan spridning och skörd. I övriga fall (t ex bärbuskar, fruktträd, potatis) rekommenderas minst 1 växtsäsong emellan.

Spridning får ske om det finns en bevuxen yta på minst 50 m²/person. Spridning får inte ske närmare än 20 meter från vattentäkt eller öppet vatten. Urinen ska inte spridas med sprinklers eller vattenspridare. Vid gödsling av livsmedel ska det gå minst 1 månad mellan spridning och skörd. För att minska kväveförlusterna är spridning kvällstid och vid fuktigt väder att rekommendera.

Urinen kan spridas utspädd och efterbevattning med enbart vatten ska då ske. Sprids urinen på annan plats än gräsmatta ska den myllas ned så snart som möjligt efter spridning. Det går också att späda urinen (1 del urin 9 delar vatten) innan spridning.

Miljöenheten
Nyköpings kommun
611 83 Nyköping
tfn 0155-24 89 20
www.nykoping.se

Faktablad Nyköpings kommun

Förbränningstoaletter

I en förbränningstoalett förbränns all urin, fekalier och toalettpapper, kvar blir en liten mängd aska. Förbränningen sker med hjälp av el eller gasol. Förbränningen sker under en begränsad tid och toaletten kan användas under tiden medan förbränningsprocessen pågår. Vissa av förbränningstoaletterna behöver tillgång till vatten. Det behöver vara en god lufttillgång till denna typ av toalett.

Observera att det endast är urin, fekalier och toalettpapper som ska slängas i toaletten och gå till förbränning.

Vid förbränning avgår kväve till luften i form av kvävgas och fosfor binds i askan. Tyvärr är fosfor svårtillgänglig för växtlighet och därmed är det liten möjlighet till kretslopp från en förbränningstoalett. Smittämnen finns inte kvar på grund av den höga temperaturen vid förbränning och därmed kan askan spridas direkt i trädgården utan kompostering.

Om du vill installera en förbränningstoalett ska du lämna in en ansökan om tillstånd till Miljönämnden. Se respektive fabrikats anvisning när det gäller installation av förbränningstoalett.

Tänk på att följa skötselansvisningarna från fabrikanter för att säkerställa att den valda förbränningstoaletten fungerar optimalt.

Vart vänder jag mig om jag har frågor?

Om du har frågor gällande latrinhämtning kontakta Kommunservice (Tekniska Divisionen) på 0155-24 88 00.

Om du har frågor gällande kompostering av latrin, torrtoaletter eller enskilda avloppsanordningar kontakta miljöenheten på 0155-24 89 20 och fråga efter en avloppshandläggare.

Miljöenheten
Nyköpings kommun
611 83 Nyköping
tfn 0155-24 89 20
www.nykoping.se